

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

E-post: postmottak@bld.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.: 12/196

Dato: 23.03.2012

Høring - NOU 2011: 18 - Struktur for likestilling

Det vises til brev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet datert 9. desember 2011 vedrørende høring av NOU 2011: 18 Struktur for likestilling. Videre vises det til Legeforeningens foreløpige høringsuttalelse datert 9. mars 2012, hvor vi tok forbehold om eventuelle etterfølgende endringer i høringsuttalelsen som følge av at saken ble behandlet i Legeforeningens sentralstyre den 21. mars 2012.

Utredningen har vært sendt til relevante organisasjonsledd i Legeforeningen. Utredningen og innspillene fra organisasjonsleddene er behandlet av Legeforeningens sekretariat.

Legeforeningen får mange henvendelser fra sine medlemmer som omhandler diskriminering på ulike grunnlag. Brorparten av sakene dreier seg om diskriminering i arbeidslivet på grunn av kjønn. Problemet er størst i helseforetakene, hvor mange leger, vanligvis leger i spesialisering, er ansatt i midlertidige stillinger. Mange går i svært korte vikariater, ofte helt ned i tre måneders varighet. Legeforeningen er kjent med at mange av vikariatene ikke er reelle vikariater. Slike arbeidsforhold muliggjør og tilrettelegger for kjønnsdiskriminering fra arbeidsgivers side. En av de vanligste problemstillingene Legeforeningen får inn i denne forbindelse, er tvister i tilknytning til at leger som blir gravide eller skal ut i foreldrepermisjon ikke får forlenget sine vikariater, evt. ikke tilbys faste stillinger dersom dette er ledig.

Videre kjenner Legeforeningen eksempler på at det har forekommet diskriminering på grunn av etnisitet ved tildeling av fastlegehjemler.

I likhet med Likestillingsutvalget ser derfor Legeforeningen behov for et løft i norsk likestillings- og diskrimineringspolitikk. I denne sammenheng mener vi at konkretisering av arbeidsgivers aktivitetsplikt vil kunne være et godt tiltak. For å sørge for at denne plikten faktisk etterlevs, er det også behov for at kontrollen med både private og offentlige arbeidsgivere styrkes. Legeforeningen er også positiv til et tiårig utviklingsprogram for likestilling, og et forum for likestilling i arbeidslivet hvor arbeidslivets parter deltar.

Legeforeningen er imidlertid opptatt av å begrense omfanget av byråkrati og er derfor i tvil om forslaget om å etablere en egen fagetat for likestilling med tilhørende regionkontorer. Dersom det skal opprettes en ny etat må andre deler av byråkratiet reduseres.

Til tross for at de forslag Utvalget fremmer har mange positive sider, er vi altså kritiske til den byråkratisering enkelte av forslagene ser ut til å innebære. Legeforeningen mener at den offentlige forvaltning må reduseres og ikke økes. Økende offentlig byråkrati legger beslag på viktige arbeidsressurser og kapasitet i virksomheter. Helsepersonell benytter stadig mer tid på å dokumentere sin virksomhet og mindre tid på pasientbehandling, noe som verken er samfunnsøkonomisk forsvarlig eller hensiktsmessig tatt i betraktning av behovet for helsepersonell. Det samme gjelder i andre virksomheter som skole, politi, og lignende. Av disse årsaker mener vi at det må utvises varsomhet ved etablering av nye offentlige organer.

Legeforeningen ønsker i tillegg å knytte noen særlige kommentarer til enkelte av Utvalgets forslag:

Forslag om utvidelse av Likestillings- og diskrimineringsnemndas kompetanse – oppreisningserstatning

Utvalget foreslår at diskrimineringsvernet bør effektiviseres ved å utvide Likestillingsnemndas kompetanse slik at nemnda kan fastsette oppreisning ved brudd på diskrimineringsforbudene, etter samtlige diskrimineringslover. Videre foreslås at nemndas avgjørelse om oppreisning skal få tvangskraft på linje med avgjørelse av en domstol.

Legeforeningen støtter Utvalgets vurderinger på dette punkt, og er svært positiv til de foreslåtte tiltak. Det er ikke tvilsomt at det faktisk at personer som mener seg diskriminert i mange tilfeller må gå til domstolene for å få økonomisk kompensasjon for diskrimineringen, har bidratt til at dagens diskrimineringsvern ikke er effektivt nok.

Legeforeningen stiller imidlertid spørsmål ved om ikke også Likestillingsombudet bør tillegges denne kompetansen. Så vidt vi kan se, er dette ikke særskilt begrunnet i utredningen, og vi setter spørsmålsteget ved om dette er et bevisst valg fra Utvalgets side. Med tanke på Likestillingsombudets rolle mener vi at spørsmål om oppreisningserstatning også burde kunne behandles av ombudet. På denne måten vil saksbehandlingstiden kunne kortes ytterligere ned enn dersom man automatisk må ta to ”runder” for å få vurdert krav om oppreisning.

Erstatning for økonomisk tap

Utvalget foreslår å holde krav om erstatning for økonomisk tap utenfor nemndas myndighet. Legeforeningen er enig i at spørsmål om erstatning for økonomisk tap kan by på vanskelige avveininger. Erstatning for økonomisk tap vil imidlertid for mange arbeidstakere utgjøre en stor del av den samlede erstatningssum. Videre vil det reelle økonomiske tapet for mange arbeidstakere innebære en stor økonomisk og følelsesmessig påkjenning. Særlig gjelder dette i de tilfeller hvor arbeidstakeren er gravid eller skal ut i foreldrepermisjon, og brått blir stående uten arbeid og inntekt i en svært sårbar fase av livet. For arbeidstakere som har en inntekt på over 6 G og som har avtalefestet rett til full lønn i foreldrepermisjon, vil denne problemstillingen være særlig aktuell.

En ordning hvor erstatning for økonomisk tap holdes utenfor ombudets og nemndas myndighet, vil dermed også få betydning for i hvor stor grad dette tilbudet kan anses å være et lavterskeltilbud.

Legeforeningen mener derfor at ombudets og nemndas myndighet hva gjelder erstatning for økonomisk tap, burde utredes noe nærmere.

Konkretisering av aktivitetspliktene for andre grunnlag enn kjønn

BLD gjør i høringsbrevet særskilt oppmerksom på Utvalgets forslag om å fastsette tilsvarende regler om konkretisering av aktivitetspliktene for andre grunnlag enn kjønn, og ber om synspunkter på dette.

Diskriminering kan være årsak til redusert livskvalitet og helseproblemer. Dette gjelder også for diskriminering på grunnlag av annet enn kjønn, for eksempel på bakgrunn av seksuell orientering eller nedsatt funksjonsevne. Legeforeningen stiller seg derfor positiv til Utvalgets forslag på dette punkt.

Med hilsen
Den norske legeforening

Geir Riise
Generalsekretær

Anne Kjersti Befring
Direktør

Saksbehandler: Lene Brandt Knutsen

Dokumentet er elektronisk godkjent.